

Janko Polić Kamov

Poezija

Objavljeno poslije izlaska
pjesnikovih knjiga pjesama

Postuma

Sadržaj

OBJAVLJENO POSLIJE IZLASKA	
PJESNIKOVIH KNJIGA PJESAMA	3
AD PECCATA DAMNATIS	4
POSTUMA	6
"GDJE SI, DRAGA, JUČER BILA..."	7
NOVO PROLJEĆE	8
U DELIRIJU	9
"PET GODINA TIHE AGONIJE..."	11
NA VELIKI PETAK U PUNTU	12
RJEČNIK	13

**Objavljeno poslije
izlaska pjesnikovih
knjiga pjesama**

AD PECCATA DAMNATIS

I

Kad istina stare dobi vijekom zatumara,
onim trenom posta laža: kroz znanost se mota vjera;
na tribunske pada riječi kiša beke sa oltara;
na laičke pljušti misli marazmički pljusak klera.

Jadno čudo! Jadno čudo! Varalica, što ne vara
i bludnica što prisiže da je čista poput lijera
i ledena usna strvi, gdje prosipa cjelov žara
i nevjera što se kune da je ona samo vjera.

Tad vjerujte Behauncu, kada stegno majke žvače
vjerujuć u svoje djelo milosrđa i pjeteta
i logiku svog želuca: nosi majku, što ga začu.

I vjerujte bistrumlju tvrdoglavog govečeta,
nepogrešnoj svetoj riječi maksimuma pontifeksa,
naduvaju svake žabe, škapulara i indeksa!

II

Vi bijednici, što vam oči pati vječna padavica,
vi mantije, u kojim se koti jedna trulež skriva -
a imate cente mesa i nemate mrve lica
i - Dante je pleo vijenac klerika i sodomita.

Vas ne pljucnuh! Ta sućut mi kroz pisaljku dah golica,
na lubanju čovjek kuca i moždane milost pita:
... bolesnici, što im oči pati vječna padavica
i muževi, što im brišu mušku snagu ženska svita.

Svi vi! Svi vi! Amo! Amo! Vi bjedniji same bijede!
Vi jasniji samog jada! - prazna jeka praznom zvonu,
oleđeni vječnim ledom manastiri što ga lede,

Janko Polić Kamov: Poezija

napitani tuđom mukom, vrijedni niti za klaonu -
na svijet k svijetu ma stegnuli bočni remen, ma kroz školje,
ma ko i ja rad'je goli no obuti kao hulje!!!

POSTUMA

"GDJE SI, DRAGA, JUČER BILA..."

Gdje si draga jučer bila
što si mene pozabila?
Zašto nećeš k meni doći
da ti ljubim crne oči!

Tvoje lijepe očiće
jesu dvije svjećice.
Tvoje lijepe usnice
jesu dvije ružice.

Čekao sam te do ponoći.
Mislio sam da ćeš doći.
Kad sam pogledao sat
otišao sam i ja spat!

7. 1.1896, Pećine

Janko Polić

NOVO PROLJEĆE

Protriješe oči, da'nuše snažno: svjetlije biva, lakše i slađe;
ispraše krmelj s mamurnih nerva: živa je narav, žive su sile:
krcat je svemir opeka, lijepa; na starom planu moderne građe;
krcat je pjesnik poleta, tropa: vjerenik mladi prastare vile.

I opet usna dršće i bludi i drugu usnu želi da nađe;
i opet mišca puca i živci pjene žuborne žile;
plamen je pogled; ljubav je pjana... i nitko ne zna garave čađe;
jesen će samo čistiti stakla - za svaki cjelov čađe na kile!

Pod čarnom šipkom sunčane zrake ljubite samo, skladno, po taktu.
Robovi već su zašli u polje orati s pjesmom na prstu knuta:
i muški mozak bijaše često ljepilo zlata na ženskom laktu!

Da ste mi zdravo, proljetna djeco! Vraćam se k vama s daleka puta
ko žena s ceste bolesno, sramno - ko trbuh s grada trudno i gladno.
Lubanjo, prsni! Tvoja je jesen... zimi se bludeć spustimo na dno!

Venezia, 19. 4. 1907.

U DELIRIJU

I

Tik tak-tik tak-tik tak-tik tak-
Što plače to? Oh, februar,
Ugasnuo je dah i žar
Pa jeca cinik, bol i mrak.
    Na inju zadnji stinu trak.
    A svijet je prazan, glup i star,
    I srce prazan buđelar.
    Tik tak-tik tak-tik tak-tik tak-

U šutnji sami dobnik zbori.
U mraku sama lampa gori.
    Tik-tak-tik tak - u februaru,
    U srcu svome buđelaru
Ja nađoh samo bol i mrak
U karnevalu - tak-tik tak-

II

Ah! Oh! Ih! Uh! - Uh! Ih! Oh! Ah!
U karnevalu - karnevalu
Izvrgnuoh svoju bol u šalu,
Svoj dah u suze, plač u prah,
    Svoj život u života strah.
    I tresnuo sam na astalu
    Prelomljen u tom bakanalu.
    Tik tak. Tik tak. Uh! Ih! Oh! Ah!

Oj monotono dobnik zbori,
Oj mračno, mračno lampa gori.
    Oj srce, srce, srce, jao
    Karneval te je zakopao.
Ah! Oh! Ih! Uh! Tik tak. Tik tak.
I jeca cinik, bol i mrak.

III

Din-don. Din-don. Din-don. Din-don.
Što plače to? Ha-ha-ha-ha -
Od strašnoga se gušim strâ:
Ko samrtnički sat i zvon
    Ozvanja bilo. Nebosklon
    Života pun je, pun je zla
    Ko naša duša groze, sna,
    Ko naša jeka don, din-don -

Pa plačemo li svoj martirij:
Svoj život; čuvstva: svoj delirij.

Kad kopamo u srcu raku
Za srce svoje? Mrak u mraku

Ozvanja kao sat i zvon
Tik tak, tik tak, din-don, din-don -

IV

Ih! Uh! Oh! Ah! - Ah! Oh! Uh! Ih!
U miševе se preobrazi
Sva mašta naša. Proburazi
Naš um u ritmu srok i stih.
    Od vizija je naših svih
    Delirij tremens sâm u snazi
    Pa naše duše u ekstazi
    Potcikuju: Ah! Oh! Uh! Ih!

O amen-tremens-tremens-amen
Iz grla suklja modar plamen,

A lomače su srca sva
Za srca naša. Kap od strâ

Udara nas. Haj, vina, daj.
Ne laj, haj-daj, laj, vina, haj!!!

Zagreb, 2. II. 1910.

"PET GODINA TIHE AGONIJE..."

Pet godina tihe agonije,
kad srce kuca i zvoni
i steže se sve monotonije
i umire po šabloni.

U ždrijelo me katatonije
podla boljetica goni.
I venem sve bono i bonije
ko trudni pozdrav madoni.

Dok življah životom skeptika,
dok sumnjah, da li me ljubi,
na srcu ostavi jektika
trag nekih čudnih zubi.
A sad je život gol i tako gol;
u srcu mome osta samo bol.

NA VELIKI PETAK U PUNTU

1910.

(kad se jede bakalar)

Kad sumrak gladi kraj obálā,
Gdje vinova gori loza,
Kraj brinje kao kraj jasálā
Glas bugari gladnih koza.

A jedra plove posred valā
I zanosi ih plava groza
Po kraju tom, gdje rik osala
Odziva se mêku koza.

Kad sumrak gladan zvonā
Iščika pozdrav Anđeoski,

Tu, na tom ostrvu demonā,
Ja čujem glas Evanđeoski.

I jecam:
O, Velji Petku, suhi bakalaru!
Što da se piše sad u - spomenaru??

(Punat - otok Krk - 1910)

Janko Polić Kamov

Rječnik

Ad peccata damnatis (lat.) – grijesima
prokletnika
astal (mađ.) – stol

bahanal (lat.) – orgija, bakanalija
beka – blejanje
brinja – slána, inje

delirij tremens (lat.) – ludilo od alkohola,
završna faza alkoholizma

indeks (lat.) – Index Librorum
Prohibitorum, popis zabranjenih knjiga
koje je katolička crkva zabranila svojim
vjernicima

katatonija (grč.) – psihička napetost;
oblik šizofrenije

marazmički (lat.) – vezan uz gubitak
tjelesne težine

pjeteta – pijetet

škapular (tal.) – dvije platnene svetačke
sličice spojene uzicom; nose ih katolici
ispod odjeće tako da je jedna slika na
grudima a druga na leđima